

URIER

OPATOWSKI

Samorządowy Informator Powiatu Opatowskiego EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Nr 5(7) czerwiec 2020

NUMER ISSN 2657-991X

K W NUMERZE

**Inwestycje drogowe
2019 r. - str. 3**

**2 mln od marszałka
- str. 3**

**Projekty edukacyjne
- str. 6**

**Nasi prymusi - str.
8-9**

Powstaje Świętokrzyskie Centrum Przedsiębiorczości Rolnej

Ożywianie Włostowa

Starosta Tomasz Staniek i Wicestarosta Małgorzata Jalowska podpisali akt notarialny z Joanną Pelak, syndykiem terenów po byłej Cukrowni Włostów. Na działce o łącznej powierzchni 8 ha powstanie Świętokrzyskie Centrum Przedsiębiorczości Rolnej, azymut powiatu opatowskiego, pierwsza tego rodzaju w Polsce inwestycja.

Nadanie nowego życia terenowi po byłej cukrowni będzie dużym impulsem oraz szansą rozwoju dla rolników nie tylko z terenu powiatu, ale również całego województwa świętokrzyskiego. Doskonałe usytuowanie terenu przy drodze krajowej nr 9, przy wlocie planowanej obwodnicy, jest bardzo istotnym czynnikiem logistycznym przyszłego funkcjonowania centrum. – Chcemy, aby zostały tu zlokalizowane instytucje związane z rolnictwem, między innymi giełda spożywcza, zbożowa, zakłady produkcyjne, takie jak tłocznia oleju, soku, suszarnia do ziół i owoców, masarnia, gdzie rolnicy będą mogli przetworzyć żywność i potem ją sprzedać pod własną marką lub naszą marką opatowską, którą wykreujemy – mówi starosta Tomasz Staniek.

dokończenie str. 4

Starosta opatowski Tomasz Staniek

Żołnierze dla Szpitala Św. Leona

Od 4 maja przed Szpitalem św. Leona w Opatowie codziennie od godziny 7 do 19 służbę pełnią żołnierze 102. batalionu 10. Świętokrzyskiej Brygady Wojsk Obrony Terytorialnej z Sandomierza.

- W zawiązku z tym, że szpital w Opatowie przejął wielu pacjentów z Ostrowca Świętokrzyskiego wdrożono wiele procedur mających zabezpieczyć personel i pacjentów przed zakażeniem koronawirusem – wyjaśnia starosta Tomasz Staniek. – Poprosiliśmy o wsparcie żołnierzy Wojsk Obrony Terytorialnej.

Profesjonalna służba

Żołnierze mierzą temperaturę, przeprowadzają wywiad epidemiologiczny, rozloko-

wują pacjentów na terenie szpitala. Pomagają również w przekazywaniu chorym paczek z rzeczami osobistymi, które przynoszą najbliżsi. Nadal bowiem obowiązuje zakaz odwiedzin chorych. Ich zadaniem jest także kontrolowanie osób odwiedzających szpital, by zgodnie z zaleceniami były wyposażone w środki ochrony osobistej.

Szeregowa Natalia Ziemacka ze 102. batalionu z Sandomierza pełni dyżur ze swoim kolegą. Stara się jak najlepiej wypełniać swoje obowiązki. Zajmuje się wpuszczaniem ludzi do placówki, rejestrowaniem ich działalności. – Jak na razie nie było przypadku, żeby ktoś nie zastosował się do naszych poleceń – mówi.

dokończenie str. 4

Wracamy!

Od 25 maja do funkcjonowania wróciły Kluby i Dienne Domy Seniora oraz Warsztaty Terapii Zajęciowej.

Od 1 czerwca otwarte zostały Domy Pomocy Społecznej.

Od 6 czerwca do funkcjonowania wracają boiska sportowe i place zabaw.

Z prac Zarządu Powiatu

Inwestycje

podpisanie aktu własności na grunty • znajdując się na terenie byłej Cukrowni Włostów nastąpiło. Oznacza to, że właścicielem działki o łącznej objętości 8 ha stał się Powiat Opatowski.

Powstanie tu Świętokrzyskie Centrum Przedsiębiorczości Rolnej. Zarząd Powiatu Opatowskiego od początku zapowiadał działania mające na celu rozwój przedsiębiorczości oraz rolnictwa na terenie powiatu. Ta inwestycja to duży krok to tego aby zapewnić rolnikom oraz przedsiębiorcom nie tylko z powiatu opatowskiego ale i województwa znaczną poprawę jakości poruszania się na rynku gospodarczym (szerzej str. 1,4).

Pomoc w walce z koronawirusem

W bardzo trudnym dla nas czasie spowodowanym przez epidemię koronawirusa

członkowie Zarządu Powiatu Opatowskiego swoimi działaniami w formie pomocy materialnej wspierają Szpital Św. Leona w Opatowie. Środki ochrony osobistej takie jak przyłbice, płyn do dezynfekcji, maseczki trafiły na szpitalne oddziały już na przełomie maja.

Edukacja

Chociaż w czasie trwania epidemii szkoły ponadpodstawowe jak i Specjalne Ośrodki Szkolno Wychowawcze na terenie powiatu opatowskiego pozostają zamknięte, członkowie Zarządu Powiatu dążą do dalszego rozwoju placówek. Swoimi działaniami jak chociażby nowy sprzęt do pracowni gastronomicznej w Zespole Szkół Nr 1 w Opatowie chcą aby poziom infrastruktury edukacyjnej podnosił się dla uczniów, którzy za jakiś czas znów zawitają do murów szkoły.

Prace na drogach

W 2020 r. zaplanowano następujące inwestycje Powiatu Opatowskiego w ramach Funduszu Dróg Samorządowych:

1 Przebudowa drogi powiatowej nr 0737T Gołębiów - Usarzów - Zdaków - Jugoszków - Krobielnice - Naślawice w m. Gołębiów

biów w km 0+000 - 0+853, odc. dł. 0,853 km.

2 Przebudowa obiektu mostowego o nr ewid. (JNI): 30000631 zlokalizowanego w m. Baćkowice km 0+709 w ciągu drogi powiatowej nr 0716T Baćkowice - Baranówek - Zaldów - Iwaniska.

3 Przebudowa drogi powiatowej nr 0711T Dziewiątle - Ujazdek - Łagówka - Łagowica - Pipała - Jastrzębska Wola - Skolankowska Wola - Zielonka - Iwaniska w m. Iwaniska polegająca na budowie chodnika w km 11+048 - 11+669 w km 11+755 - 11+969 o łącznej dł. 0,835 km.

Do realizacji zaplanowane zostały również remonty dróg powiatowych w ramach usuwania skutków klęsk żywiołowych przy udziale finansowym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, dotacji z rezerw celowych budżetu państwa, które zostały zaopiniowane pozytywnie przez Komisję Wojewódzką do spraw usuwania skutków klęsk żywiołowych.

W rocznicę Konstytucji 3 Maja

W 229. rocznicę Konstytucji 3 Maja, mimo obostrzeń związanych z epidemią koronawirusa, władze samorządowe Powiatu Opatowskiego złożyły symboliczne wiązanki przy pomniku mjr. Ludwika Zwierzdowskiego „Topora” na rynku. W uroczystościach wzięli udział: starosta Tomasz Staniek oraz członkowie Zarządu Powiatu, Aneta Werońska, Andrzej Gajek oraz wiceprzewodniczący Rady Powiatu Adam Rozszczypała.

Inwestycje drogowe 2019 r.

Współfinansowanie z powiatem

1. Przebudowa drogi wewnętrznej leżącej w obszarze usług publicznych celem włączenia jej do drogi powiatowej ulicy A. Mickiewicza w Opatowie – długość 200 m, koszty - 596 645 zł.
2. Przebudowa drogi powiatowej nr 0701T Sarnia Zwola - Miogonowice - Nagórzycy - Janowice - Szczegło - Duklany - Kolonia Niemienice - Porudzie - Opatów polegająca na budowie chodnika w km 11+301 - 12+745, dł. 1,444 km (ul. Świętokrzyska), 1 161 358 zł.
3. Przebudowa drogi powiatowej nr 0720T Iwaniska - Tęcza - Krępa Dolna - Boduszów - Mydlów - Kaczyce - Grocholice - Włostów w m. Iwaniska ul. Kolejowa, polegająca na budowie chodnika w km 0+000 - 0+493, dł. 0,493 km, koszty - 273 683 zł.
4. Przebudowa drogi powiatowej nr 0734T dr. woj. Nr 755 - Ługi - Mikułowice - Wojciechowice - Zacisze - Mierzanowice - Horochów - Kaliszany - Gierczyce - Nikisiałka Duża polegająca na budowie chodnika w miejscowości Gierczyce w km od 7+497 - 7+773 na odcinku 0,240 km, 116 137 zł.
5. Przebudowa drogi powiatowa nr 0732T Męcennice - Słabuszewice - Gołębiów Szlachecki polegająca na budowie chodnika w km 1+438 - 1+628, dł. 0,190 km, 60 680 zł.
6. Remont drogi powiatowej nr 0703T Zochcin - Sadowie - dr. kraj. Nr 9 w km 1+858 - 1+980, dł. 0,122 km, 47 731 zł.
7. Remont drogi powiatowej nr 0761T dr. pow. Nr 42111 - Karsy - dr. pow. Nr 42113 w m. Karsy w km 1+954 - 4+000, dł. 2,046 km, 733 009 zł.
8. Remont drogi powiatowej nr 0706T gr. pow. opatowskiego - Podlesie - Nieskurzów Stary w km 1+513 - 3+003, dł. 1,490 km 396 231 zł.
9. Przebudowa drogi powiatowej nr 0720T Iwa-

niska - Tęcza - Krępa Dolna - Boduszów - Mydlów - Kaczyce - Grocholice - Włostów w km 13+753 - 13+868 odc. dł. 0,115 km, oraz drogi powiatowej nr 0725T Włostów - Malżyn - Słopotów - Antoniów - Goźlice w km. 0+000-0+290, dł. 0,290 km, 197 805,03 zł polegająca na budowie dwóch odcinków chodnika w m. Włostów.

10. Przebudowa drogi powiatowej nr 0707T Stara Słupia - Jeleniów - Wieś - Majdan - Podłazy - Piórków - Załazce - Komorniki - Wszachów, polegająca na budowie chodnika w m. Piórków km 3+295 - 3+364, dł. 0,069 km 47 771 zł.

Razem 3 631 055 zł.

Finansowanie w całości z budżetu powiatu

11. Budowa drogi wewnętrznej wraz z miejscami postojowymi leżącą w obszarze usług publicznych na działce o nr ewid. 2058 przy ul. Szpitalnej w Opatowie, dł. 0,150 km 687 395,34 zł. Dofinansowanie w ramach usuwania skutków klęsk żywiołowych przy udziale finansowym MSWiA, dotacji z rezerw celowych budżetu państwa.

12. Remont drogi powiatowej nr 0712T Gryzikamień - Łopatno - Brzeziny - Miłoszowice Kolonia w m. Łopatno w km 1+891 - 1+916, dł. 0,025 km (remont przepustu) 81 180 zł.

13. Remont drogi powiatowej nr 0733T Balbinów - Nikisiałka Duża - Dziura - Nikisiałka Mała - Gozdawa - Leszczków - Lipnik w m. Nikisiałka Mała w km 5+735 - 6+174 odc. dł. 0,439 km. 84 775,29 zł.

14. Remont drogi powiatowej nr 0726T Bodzechów - Grocholice - Małoszyce - Podole Kolonia - Podole - Lipowa - Opatów w m. Podole w km 6+340 - 6+623 odc. dł. 0,283 km. 65 092 zł.

Razem 231 048 zł.

Rozmowa z p.o. dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych, Grzegorzem Pietrzykiem

- Czy mieszkańcy naszego powiatu zgłaszają zapotrzebowania na remonty infrastruktury?

- Tak, Powiat, ZDP realizuje przede wszystkim te zadania, które są zgłaszane przez społeczność lokalną, tj. również przez sołtysów, jak i radnych, bo przecież te drogi mają przede wszystkim służyć tej społeczności.

- Jak wygląda proces pozyskiwania środków finansowych z FDS?

- Fundusz Dróg Samorządowych został stworzony Ustawą z dnia 23 października 2018 r. jako mechanizm wsparcia dla jednostek samorządu terytorialnego realizujących inwestycje na drogach samorządowych. Jego celem jest przyspieszenie powstawania nowoczesnej i bezpiecznej infrastruktury drogowej na szczeblu lokalnym. Wsparcie w ramach FDS jest przyznawane na podstawie wniosków o dofinansowanie składanych przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach naborów przeprowadzanych na terenie każdego województwa. Warunkiem uzyskania dofinansowania jest złożenie przez właściwego zarządcę drogi wniosku u wojewody i spełnienie określonych kryteriów. Ostatecznie listę zadań powiatowych i gminnych w ramach FDS zatwierdza premier. Wysokość dofinansowania w tym programie na zadania powiatowe jest uzależniona od dochodów jednostki samorządu terytorialnego – przy czym maksymalne dofinansowanie będzie mogło wynieść 80 proc. kosztów realizacji zadania.

- Jak wygląda powiat opatowski pod względem infrastruktury? Rok 2019 przyniósł duże inwestycje oraz systematyczne prace na drogach.

- Powiat Opatowski w 2019 roku zrealizował wiele inwestycji na drogach powiatowych zarówno remonty polegające na nowych nakładkach asfaltowych w miejscowości Karsy oraz w miejscowości Nieskurzów Stary, jak również budowę kilku odcinków chodników. Bardzo ważną inwestycją była budowa drogi powiatowej na terenie szpitala i włączenie jej do ulicy Mickiewicza.

3 miliony od marszałka

Powiat Opatowski otrzymał 2 mln 857 tys. zł na walkę z COVID-19 i zabezpieczenie mieszkańców. Całkowita wartość projektu to 3 mln 361 tys. zł. Dziękujemy Zarządowi Województwa za przyznane środki, które są wymierną pomocą. Dziękujemy panu marszałkowi Andrzejowi Będkowskiemu i pani marszałek Renacie Janik oraz dyrektorom Katarzynie Kubickiej i Arturowi Potaczale za sprawną organizację – powiedział Starosta Opatowski Tomasz Staniek.

Projekty, przygotowywane przez

poszczególne starostwa powiatowe, pozwolą sfinansować m.in. zakupy materiałów ochronnych osobistej i środków higieny dla pracowników tych instytucji, niezbędnego drobnego sprzętu medycznego czy testów diagnostycznych w kierunku wykrycia koronawirusa.

Przy podziale wsparcia unijnego pomiędzy powiaty brano pod uwagę liczbę mieszkańców oraz liczbę placówek, obejmowanych pomocą na terenie danego powiatu.

Ożywianie Włostowa (dokończenie ze str. 1)

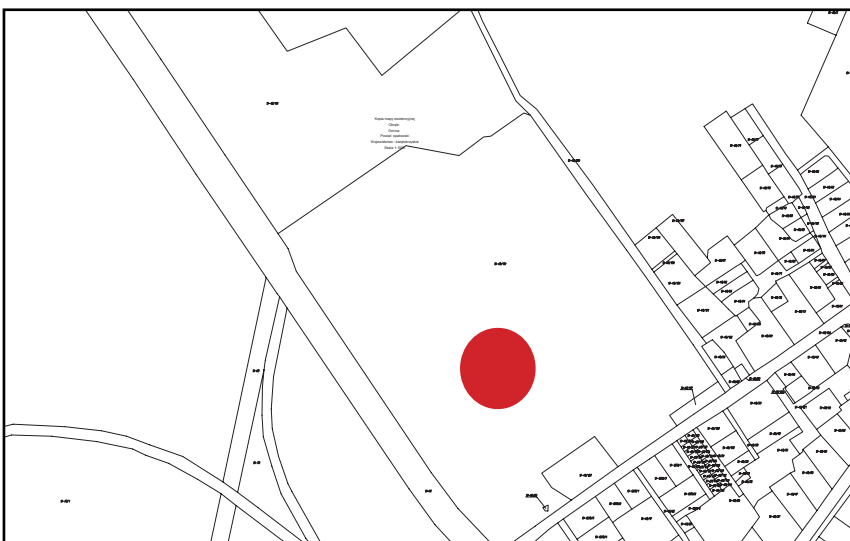

Nie trzeba przekonywać, że rolnik musi przetworzyć żywność, by zwiększyć dochodowość rolnictwa oraz gospodarki. Takim miejscem będzie Centrum we Włostowie. Z czasem programy rozwojowe układane dla rolników będą mobilizowały ich do wskrzeszenia wielu dziedzin produkcji rolnej. Z pewnością jednym z takich działań będą winnice. Wraz ze zmieniającym się klimatem, tereny powiatu opatowskiego stają się coraz bardziej sprzyjające tej produkcji rolnej. – Chcemy promować enoturystkę, uprawy winorośli, ale również produkcję żywności, między innymi gęsinę, dawniej bardzo popularnej w tym rejonie – podkreśla starosta.

Świętokrzyskie Centrum Przedsiębiorczości Rolnej będzie miejscem, w którym rolnik, gospodarstwo agroturystyczne lub inny właściciel surowców roślinnych będzie mógł rozpocząć ich przetwarzanie, korzystając ze zgromadzonej infrastruktury, maszyn oraz urządzeń, a także doradztwa oferowanego przed podmiot prowadzący. To dla rolnika może być pierwszym krokiem do utworzenia własnej firmy przetwórczej. Zamiast zaczynać od kosztownej inwestycji związanej z budową nowego zakładu, producent może sprawdzić swoje umiejętności prze-

twórcze od etapu produkcji poprzez działalność reklamową, opakowanie, etykiety, dystrybucję, kończąc na sprzedaży własnego produktu zgodnie z przepisami sanitarnymi.

- W tym roku planujemy doprowadzenie terenu do użytku, oczyszczenie powierzchni. W pierwszej kolejności będziemy chcieli utworzyć giełdę rolniczą. Pamiętajmy, że w naszych zasobach oświatowych posiadamy szkołę rolniczą, która kształci młodych adeptów rolnictwa oraz cieszy się dużym uznaniem wśród młodzieży. Powiat opatowski jest bardzo ważnym punktem na mapie rolniczej województwa oraz kraju. Warto zwrócić na niego uwagę – mówi wicestarosta Małgorzata Jaluńska.

MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI

Nowelizacja przepisów od dnia 16 maja 2020 r

Poszerzono zakres nieodpłatnej pomocy prawnej, która obejmuje także sprawy związane z prowadzeniem działalności gospodarczej przez osoby fizyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą - niezatrudniające innych osób w ciągu ostatniego roku. W znowelizowanych przepisach wprowadzono obowiązek dokumentowania udzielenia porady w systemie teleinformatycznym. Uregulowano kwestie przetwarzania danych osobowych oraz usprawniono proces sprawozdawczości poprzez oparcie go o dane i procesy zawarte w systemie. System umożliwia wykonywanie zadań nałożonych ustawą w sposób nie wymagający kontaktu osobistego i w tym celu rozwijane są kolejne jego funkcjonalności.

Jedną z nich jest moduł zapisów na porady zdalne przez beneficjentów pomocy przez stronę <https://np.ms.gov.pl>. Możliwość rejestracji przez obywateli na porady za pomocą strony internetowej to istotne narzędzie przy wykonywaniu przez dany powiat zadań nałożonych ustawą, ale przede wszystkim ułatwienie dedykowane beneficjentom systemu nieodpłatnej

Żołnierze dla Szpitala Św. Leona

dokończenie str. 1

O szkolenie swoich szeregowców do służby przed szpitalem dba na co dzień Arkadiusz Nenutil, podpułkownik, dowódca 102. batalionu Wojsk Obrony Terytorialnej w Sandomierzu. - Działam zgodnie z wytycznymi dowództwa naszej brygady w Kielcach oraz dowództwa Wojsk Obrony Terytorialnej w Warszawie – wyjaśnia. - Przeszliśmy cykl szkoleń teoretycznych i praktycznych, przygotowujących żołnierzy na wypadek kontaktu z chorymi. Mamy dokładne regulaminy na każdym stanowisku pracy.

Codziennie, siedem dni w tygodniu, służbę pełni dwóch żołnierzy. Nie ma jeszcze ściśle ustalonej daty, do kiedy pomoc będzie zapewniana i jak długo szpital będzie jej potrzebował.

Słowa podziękowania

Bardzo dobrze prezentują się żołnierze, którzy pilnują porządku przed szpitalem. Wszyscy są z nich

zadowoleni, bo sporo pomagają personelowi, pacjentom, mieszkańcom.

Słowa wdzięczności na ręce podpułkownika Arkadiusza Nenutila kieruje do nich prezes szpitala, Monika Gębska. - Panie podpułkowniku, jako czynny żołnierz Wojsk Obrony Terytorialnej, pamiętając słowa przysięgi oraz nasze motto: „Zawsze gotowi, zawsze blisko”, w sposób szczególny składam wyrazy wdzięczności za pomoc. W imieniu całego zarządu Szpitala św. Leona jak również pracowników, pacjentów chcę bardzo serdecznie podziękować wszystkim żołnierzom za trud i profesjonalizm.

Prezes Monika Gębska podkreśla, że dzięki decyzjom dowództwa dykcja może zapewnić poczucie bezpieczeństwa pacjentom i pracownikom. - Jesteśmy dumni z polskich żołnierzy – nie ukrywa. - Dziękujemy wam za służbę dla szpitala św. Leona w Opatowie. Z żołnierskim pozdrowieniem.

Tarcza
Antykryzysowa

Wybrane oferty pracy z Powiatowego Urzędu Pracy w Opatowie:

Operator obrabiarek sterowanych numerycznie, Piskrzyn, umowa o pracę na czas nieokreślony, system czasu pracy - dwu zmianowy, mile widziane doświadczenie zawodowe. Kontakt tel. 502254627

Robotnik gospodarczy, Tomaszów, umowa o pracę na czas określony, system czasu pracy - jedna zmiana wykształcenie minimum zawodowe. Kontakt tel. 881333146

Brygadzysta, spalarnia odpadów, Karsy, umowa o pracę na czas nieokreślony, system czasu pracy - ruch ciągły, wykształcenie średnie, umiejętność obsługi suwnic, mile widziane doświadczenie zawodowe. Kontakt tel.: 18 4417048, 691112486 lub CV na adres: mobruk@mobruk.pl

W razie jakichkolwiek pytań informacje można uzyskać w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opatowie pod numerem telefonu (15)8680300 wew. 343.

ŚRODKI POZYSKANE DO WALKI Z COVID-19

niskooprocentowana pożyczka z Funduszu Pracy dla mikroprzedsiębiorców

6 mln
750 tys. zł

1 mln
800 tys. zł
z EFS

dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorców samozatrudnionych ze środków EFS

dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od nich składek na ubezpieczenia społeczne dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców

dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od nich składek na ubezpieczenia społeczne dla organizacji pozarządowych

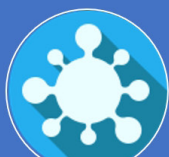
Tarcza
Antykryzysowa

REALIZACJA POMOCY DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

wypłacono
1 110
pożyczek na łączną kwotę
ponad 5 mln 545 tys. zł

rozpatrzono wnioski na kwotę
ponad 153 tys. zł
na dofinansowanie części kosztów
prowadzenia działalności
gospodarczej dla przedsiębiorców
samozatrudnionych

rozpatrzono wnioski na kwotę
ponad 484 tys. zł
na dofinansowanie wynagrodzeń
pracowników dla MMŚP z EFS

stan na 29 maja 2020 r.

ARiMR otwiera placówki – pierwszy etap

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa od 18 maja systematycznie otwiera swoje placówki dla rolników. W pierwszej kolejności były to biura powiatowe i wybrane biura w oddziałach regionalnych. Rolnicy mogą już na miejscu załatwiać sprawy związane z rejestracją zwierząt, wnioskami inwestycyjnymi czy sprawy dotyczące działań premiowych.

W związku z wprowadzeniem w Polsce stanu epidemii, od 16 marca ograniczona została możliwość bezpośredniego kontaktu z klientem w biurach powiatowych, oddziałach regionalnych i centrali ARiMR. Mimo wprowadzenia obostrzeń, agencja realizowała swoje zadania na bieżąco.

Sprawną obsługę jest możliwa m.in. dzięki strategii Agencja 4.0. Systematyczna cyfryzacja procesów i wdrażanie nowych technologii sprawiły,

że beneficjenci otrzymali do dyspozycji kilka narzędzi pozwalających na załatwienie sprawy przez internet, m. in. aplikację eWniosek Plus, portal IRZplus. Wdrażanie strategii cyfryzacji nie tylko zapewnia realizację zadań w sytuacji kryzysowej, ale na co dzień znacznie skraca proces obsługi składowanych wniosków o dopłaty bezpośrednie i obszarowe, a co za tym idzie przyspiesza wydanie decyzji i wypłatę wnioskowanego wsparcia.

Po okresie zamrożenia wywołanym stanem epidemii, agencja częściowo otwiera biura powiatowe i oddziały regionalne. – Chcemy, by jak najszybciej nasze placówki były znów otwarte dla rolników przy zachowaniu maksimum bezpieczeństwa, zarówno dla naszych pracowników, jak i beneficjentów – mówi Tomasz Nowakowski, prezes ARiMR. - Najpierw chcemy umożliwić rolnikom załatwienie spraw paszportowych i zgłoszeń zwierzęcych, bo docierały do nas informacje, że to sprawiało największe trudności w związku z obostrzeniami wywołanymi epidemią.

Marcin Suchacki, ARiMR, Świętokrzyski Oddział Regionalnego

Projekty edukacyjne

W powiecie opatowskim powstało kilka projektów i programów edukacyjnych, ekologicznych, kulturowych. Obecnie poszczególne placówki czekają na decyzje Urzędu Marszałkowskiego, Wojewody Świętokrzyskiego, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach.

Wydział Inwestycji i Rozwoju Powiatu : kierownik Anita Tutak-Skórska, Anna Miśkiewicz, Ewelina Czub, Daniel Kaspróvicz

Sprzęt zakupiony w ramach projektu „Czas na profesjonalistów”

TIK-TAK! Nowoczesna edukacja

Wniosek o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego 2014-2020 Europejski Fundusz Społeczny. Tytuł projektu: TIK - TAK! Nowoczesna edukacja w powiecie opatowskim. Numer i nazwa Poddziałania: RPSW.08.03.03 Rozwój edukacji kształcenia ogólnego w zakresie stosowania TIK (projekty konkursowe). Celem głównym projektu jest wsparcie uczniów z trzech szkół powiatu opatowskiego (LO Opatów, SOSW Sulejów, SOSW Jąłoweszy) w podniesieniu przez nich od 1 lipca br. do 30 czerwca 2021 r. kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych. Całkowita wartość projektu: 437,8 tys. zł. Wniosek znajduje się na etapie negocjacji w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego.

Czas na profesjonalistów

Wniosek o dofinansowanie projektu w ramach RPO WŚ 2014-2020 EFS. Tytuł projektu: Czas na profesjonalistów - podniesienie jakości kształcenia zawodowego w powiecie opatowskim. Numer i nazwa Poddziałania: RPSW.08.05.01 Podniesienie jakości kształcenia zawodowego oraz wsparcie na rzecz tworzenia i rozwoju CKZiU (projekty konkursowe). Celem głównym projektu jest podniesienie jakości kształcenia zawodowego w 3 szkołach kształcenia zawodowego w powiecie opatowskim w okresie wrzesień 2019 - sierpień 2021 poprzez realizację staży zawodowych dla 215 uczniów (142M/73K) u pracodawców oraz kursów i szkoleń, które pozwolą na zdoby-

cie dodatkowych uprawnień zwiększających szansę uczniów na rynku pracy. Zostaną doposażone szkoły kształcenia zawodowego w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne, 19 nauczycieli tych szkół podniesie swoje umiejętności i kompetencje zawodowe. Całkowita wartość projektu: prawie 2 mln zł. Wniosek na etapie realizacji.

Specjalny znaczy lepszy

Wniosek o dofinansowanie projektu w ramach RPO WŚ 2014-2020 EFS. Tytuł projektu: Specjalny znaczy lepszy - wsparcie dla uczniów szkół podstawowych w ramach Specjalnych Ośrodków Szkolno-Wychowawczych w Niemienicach i Dębnie. Numer i nazwa Poddziałania: RPSW.08.03.02 Wsparcie kształcenia podstawowego w zakresie kompetencji kluczowych (projekty konkursowe). Celem głównym projektu jest wsparcie w okresie od 1 września 2020 do 31 lipca 2021 r. 37 uczniów (11k/26m) ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, w tym uczniów młodszych, z dwóch SOSW. W ramach projektu zapewnione zostanie również wsparcie 7 nauczycieli (6k/1m) zatrudnionych w dwóch SOSW. Całkowita wartość projektu: 427,4 tys. zł.

Posiłek w szkole i w domu

Wniosek złożony do Wojewody Świętokrzyskiego o udzielenie wsparcia finansowego na realizację zadania w ramach modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” dla dwóch szkół podstawowych specjalnych

przy Specjalnych Ośrodkach Szkolno-Wychowawczych w Dębnie i Jąłoweszy. Celem głównym zadania jest doposażenie i poprawa standardu obecnie funkcjonujących stołówek szkolnych (własnych kuchni i jadalni). Za udzielone wsparcie finansowe można będzie zakupić usługi remontowo-adaptacyjne służące poprawie standardu funkcjonowania stołówek szkolnych wraz z niezbędnym wyposażeniem kuchni w stołówkach szkolnych oraz jadalni. Całkowita wartość projektu: 127,9 tys. zł.

Ścieżka ekologiczna

Powiat Opatowski złożył wniosek o dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach na realizację zadania pn. „Budowa infrastruktury terenowej służącej edukacji ekologicznej przy SOSW - Centrum Autyzmu i Całościowych Zaburzeń Rozwojowych w Niemienicach”. W ramach zadania na całej długości ścieżki zamontowane zostaną tablice edukacyjne zawierające kolorowe ilustracje wraz z opisami z dziedziny przyrody i ekologii oraz gry edukacyjne o tematyce przyrodniczej. Ławostoly edukacyjne wykorzystywane na ścieżce edukacyjnej to: ławostół z nadrukowaną na blacie planszą edukacyjną o tematyce przyrodniczej oraz ławostół do sadzenia i pielęgnacji roślin. Wartość całego zadania wynosi 150 tys. zł, wniosek na dofinansowanie - 74,5 tys.

Podziemna Trasa Turystyczna i Dom Muzealny

Podziemna Trasa Turystyczna w Opatowie w okresie epidemii koronawirusa, zgodnie z decyzją Prezesa Rady Ministrów a także Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, podobnie jak inne placówki, działające w ramach Powiatowego Centrum Kultury, Turystyki i Rekreacji w Opatowie, została zamknięta i od 13 marca br. nie mogła już niestety obsługiwać turystów.

Prace porządkowe w podziemiach

Czas kwarantanny został wykorzystany m. in. na prace porządkowe zarówno w lokalu Podziemi Opatowskich, jak i w trasie podziemnej, liczącej kilkaset metrów długości i kilkadziesiąt pomieszczeń. Za budynkiem podziemi, na podwórzu, od ubiegłego roku istnieje tzw. „WinOgród” – miejsce, w którym turyści mogą zatrzymać się, odpocząć oraz zapoznać się z lokalną ofertą coraz bardziej popularnej w Polsce enoturystyki, czyli inaczej turystyki winiarskiej. Przygotowano ten zakątek tak, by w pełni wiosennej aury przyciągał i zachęcał do odpoczynku. Pracownicy podziemi opracowywali też materiały promocyjne, teksty, zdjęcia, głównie z myślą o udostępnianiu ich drogą internetową – na tzw. fanpage'ach oraz nowej stronie internetowej PCKTiR, która powstała pod koniec lutego 2020 r. Zamieszczali tam regularnie informacje, dotyczące zabytków i innych atrakcji turystycznych oraz np. eksponatów, gromadzonych w ramach tworzonego Muzeum Ziemi Opatowskiej. Pracują nad utworzeniem e-booka, który zostanie opublikowany w wirtualnej przestrzeni. Książka ma stanowić łatwo dostępną i przystępną, zaopatrzoną w liczne zdjęcia, więc, mamy nadzieję, ciekawą „ściągawkę” dla wszystkich chcących zapoznać się z atrakcjami turystycznymi miasta i powiatu, drogami dotarcia do nich oraz np. aktualną bazą noclegową i ofertą gastronomiczną na terenie całego powiatu opatowskiego.

Bardzo trudny dla turystyki okres domowej kwarantanny, społecznej izolacji powoli się kończy. Możemy to obserwować również w Opatowie, do którego, nieco nieśmiało i powoli, ale coraz bardziej licznie docierają turyści. Od 4 maja, zgodnie z zarządzeniem dyrektora PCKTiR, podziemia znów są otwarte i można je zwiedzać. Odbywa się to jak wcześniej, w każdy

dzień tygodnia, jednak zgodnie z obowiązującymi zasadami bezpieczeństwa, by przeciwdziałać pandemii.

Podziemia Opatowskie w maju czynne były od godziny 9 do 17. Zaczęła obowiązywać jak poprzednio zasada wejścia grupy z przewodnikiem o każdej pełnej godzinie. Czas zwiedzania również nie uległ zmianie i wynosi około 45 minut. Liczebność grup musiała być ograniczona do maksy-

intensywne przygotowania do uroczystości ustanowienia patronatu Domowi Muzealnemu i nadania imienia Rodziny Bukowieckich. Gromadzone są publikacje książkowe, plansze, zdjęcia itp. W porozumieniu z Towarzystwem Przyjaciół Ziemi Opatowskiej przygotowywana jest wystawa poświęcona wymienionej rodzinie oraz katalog.

Na ten cel uzyskano środki w konkursie Urzędu Marszałkowskiego.

malnie sześciu osób jednorazowo, aby zapewnić wymagany dystans w zwiedzanych pomieszczeniach. Przy wejściu do podziemi zapewniamy płyn do dezynfekcji dłoni. Obowiązkowe jest również noszenie maseczki ochronnej. Przy zakupie biletów preferowane są transakcje bezgotówkowe, które obecnie stanowią większość.

Zwiedzający bardzo pozytywnie oceniają otwarcie placówki i stosują się do obowiązujących zasad. Wydaje się, że z tygodnia na tydzień życie turystyczne będzie wracać do normy. Należy jednak ciągle pamiętać o wszelkich środkach ostrożności i o tym, że walka z pandemią nadal trwa.

Gromadzone eksponaty

W Domu Muzealnym znajdują się ekspozycje Muzeum Geodezji i Kartografii oraz Muzeum Ziemi Opatowskiej. Dzięki pozyskanym środkom od sponsorów zakupiono 5 gablot, w których znalazły się wystawy tematyczne: „Opatów na starej fotografii”, „Ziemia Opatowska w okresie międzywojennym”, „500 lat osadnictwa żydowskiego w Opatowie”. Trwają

Ostatnim elementem aktualnie prezentowanej ekspozycji będzie makieta Bitwy pod Grunwaldem.

Warto przypomnieć, że w Opatowie odbyło się pierwsze spotkanie po bitwie króla Władysława Jagiełły z żoną Anną Celejską. Za kilka miesięcy obchodzić będziemy 610. rocznicę tego doniosłego wydarzenia, do którego doszło na opatowskim rynku. Nadal gromadzone są środki pieniężne od sponsorów, by kupić nowe gabloty. Na stronie internetowej Domu Muzealnego zamieszczane są artykuły dotyczące geodezji i wystaw tematycznych.

Od 4 maja wznowiono zwiedzanie muzeum w małych grupach. Czynna jest pracownia gromadzenia księgozbiorów, zdjęć i dokumentów archiwalnych. Nadal porządkowana jest spuścizna zbiorów Aleksandry Gadkowskiej i eksponaty po byłej filii Muzeum Ruchu Ludowego. Zgłaszają się osoby, głównie mieszkańcy Opatowa i przynoszą nowe materiały historyczne dotyczące dziejów miasta i okolicy.

Zbigniew Zybała, Andrzej Żychowski

Nowe oblicze oferty edukacyjno-kulturalnej

Wniosek złożony do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pn. „Nowe oblicze oferty edukacyjno - kulturalnej Powiatowego Centrum Kultury, Turystyki i Rekreacji w Opatowie”. Projekt zakłada remont infrastruktury PCKTiR w Opatowie poprzez szereg prac budowlanych w budynku Podziemnej Trasy Turystycznej wraz z zakupem niezbędnego wyposażenia i opracowaniem stosownej dokumentacji technicznej na potrzeby realizacji projektu. Planuje się remont pomieszczeń mieszczących się na parterze budynku na potrzeby sal wystawowych, pracowni warsztatowych, pomieszczeń gospodarczych, łazienek oraz doposażenie obiektu - wyposażenie komputerowe, meble, wyposażenie multimedialne, nagłośnieniowe, wystawieni- niczne, wyposażenie pracowni warsztatowych. Całkowita wartość projektu ok. 312,5 tys. zł może ulec zmianie, bo nadal trwają prace projektowe.

Wspieranie działań muzealnych

Program „Wspieranie działań muzealnych 2020” Dotacja Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego zadanie pn. „Złoty Wiek Opatowa” – PCKTiR. Realizacja zadania przewiduje zaprojektowanie i wykonanie wystawy stałej pn. „Złoty Wiek Opatowa”. Wystawa ma być zrealizowana i udostępniona w Podziemnej Trasie Turystycznej (Podziemia Opatowskie) w Opatowie, w kilku łączących się ze sobą pomieszczeniach. Tematycznie wystawa odnosi się do czasów, kiedy to w największej liczbie powstały pod powierzchnią starego miasta w Opatowie piwnice kupieckie, czyli do okresu od końca XV do połowy XVII stulecia. Ma obrazować wspólną przeszłość miasta, zwłaszcza poprzez postać kanclerza wielkiego koronnego Krzysztofa Szydłowieckiego. Szacunkowa wartość zadania: 113 tys. zł, otrzymana dotacja – 100 tys.

Nasi prymusi

Stypendyści z Zespołu Szkół nr 1 w Opatowie

Aż dziewięć osób zostało stypendystami „Świętokrzyskiego programu stypendialnego dla uczniów szkół zawodowych” Urzędu Marszałkowskiego w Kielcach. Wszyscy uzyskali bardzo wysokie średnie, brali udział w konkursach i olimpiadach, udzielali się w życiu szkoły, są liderami w swoich dziedzinach zawodowych. Stypendium wypłacane jest w jednorazowej transzy 3,8 tys. zł. A oto sylwetki stypendystów:

Michał Chodorek – uczeń 2 klasy Technikum Logistycznego, interesuje się muzyką i podróżami. Najbardziej lubi się uczyć geografii i przedmiotów związanych z logistyką.

Patrycja Kalita – uczennica 3 klasy Technikum Logistycznego, uwielbia pracę z ludźmi oraz chętnie angażuje się w życie szkoły. Jest przewodniczącą Samorządu Uczniowskiego. Największą radość sprawia jej nauka przedmiotów zawodowych. To świetne połączenie z kolejnym jej ulubionym przedmiotem, matematyką.

Magdalena Krzyśkowska – tegoroczna absolwentka Technikum Logistycznego, najbardziej lubi uczyć się języków obcych. Uprawia różne dyscypliny sportu, lubi taniec.

Kinga Linart – tegoroczna absolwentka Technikum Logistycznego, stypendystka Prezesa Rady Ministrów, jej pasją zarówno w szkole, jak i poza nią

jest logistyka, co przełożyło się na sukcesy w olimpiadach. Uwielbia śledzić wszelkie nowinki logistyczne, a nauka przedmiotów zawodowych sprawia jej przyjemność.

Paulina Łucka – tegoroczna absolwentka Technikum Logistycznego, chętnie rozwija swoje zdolności w językach obcych. W kręgu jej zainteresowań znajduje się przede wszystkim sport i fotografia.

G a b r i e l a Ochyńska – uczennica 2 klasy Technikum Logistycznego, osoba wielu ta-

lentów, jest kreatywna, lubi nowe wyzwania. Logistykę uważa za zawód z przyszłością. Uwielbia przelewać swoją wyobraźnię na kartki papieru w formie szkiców i rysunków.

Patrycja Pierzchała – tegoroczna absolwentka Technikum Hotelarstwa, wielokrotnie osiągała sukcesy w olimpiadzie wiedzy o hotelarstwie. Ma wiele pasji, najczęściej swój wolny czas poświęca fotografii i modzie. Lubi uprawiać sport, szczególnie bieganie.

Aleksandra Wołowska – uczennica 3 klasy Technikum Pojazdów Samochodowych, lubi uczyć się języka angielskiego. Interesuje się kulturą krajów anglojęzycznych, literaturą a przede wszystkim zabytkową motoryzacją.

Anna Witkowska – tegoroczna finalistka Ogólnopolskiej Olimpiady Logistycznej, stypendystka Starosty Opatowskiego, uczennica 3 klasy Technikum Logistycznego. Chętnie uczy się przedmiotów zawodowych, zdobyła wiele sukcesów w olimpiadach. Interesuje się sztuką.

Zespół Szkół w Ożarowie imienia Marii Skłodowskiej-Curie

Brązowa Szkoła I Stopnia

Martyna Cieszkowska – uczennica 3 klasy w zawodzie fryzjer. Stypendium w ramach projektu Świętokrzyski program stypendialny dla uczniów szkół zawodowych otrzymała poraz drugi. W ubiegłym roku odebrała stypendium dyrektora szkoły. Interesuje się kosmologią, w szczególności stylizacją paznokci oraz sportem i muzyką.

Katarzyna Ordelewska – uczennica 3 klasy III w zawodzie sprzedawca. Stypendium otrzymała już po raz drugi ze Świętokrzyskiego programu stypendialnego dla uczniów szkół zawodowych.

Liceum Ogólnokształcące

Klaudia Rzepka – uczennica 2 klasy o profilu ratownictwo medyczne. Chętnie uczy się biologii i chemii, po skończeniu szkoły wybiera się na studia w tym kierunku. Chętnie pomaga innym, jest sumienna i ambitna. Za swoją pracę została nagrodzona Stypendium Prezesa Rady Ministrów. Otrzymała również stypendium ze Świętokrzyskiego programu stypendialnego dla uczniów LO.

Karolina Łycha – uczennica 3 klasy o profilu ratownictwo medyczne. W tym roku szkolnym otrzymała sty-

pendium Starosty Opatowskiego. Jest zdolna, niezwykle pracowita i ambitna.

Technikum

Nikola Ożóg – uczennica 3 klasy, interesuje się grafiką oraz muzyką, tworzy swoje prace bazując głównie na ilustracjach komiksowych, kreskówkach. Dzięki uczestnictwie w Świętokrzyskim programie stypendialnym dla uczniów szkół zawodowych mogła spełnić swoje marzenie. Kupiła tablet graficzny, który umożliwia jej dokładniejszą i przyjemniejszą pracę nad rysunkami.

Agata Kurkowska – uczennica 3 klasy, już w pierwszej klasie zdobyła stypendium szkolne oraz stypendium ze Świętokrzyskiego programu stypendialnego dla uczniów szkół zawodowych, podobnie w drugiej klasie. Lubi uczyć się przedmiotów zawodowych i języka niemieckiego.

Paweł Sobczak – uczeń 2 klasy, kierunek mechatronik. Jest aktywny, kreatywny, interesuje się sportem. Wraz z kolegami gra przynajmniej dwa razy w tygodniu w piłkę nożną, a poza tym uczęszcza na siłownię.

Michał Czajkowski – abiturient, stypendysta Nagrody Rady Ministrów. Uczestniczył w finale Olimpiady Innowacji Technicznych I Wynalazczości, został finalistą Świętokrzyskiego Matematycznego Maratonu Maturalnego w roku szkolnym 2019/20.

Liceum Ogólnokształcące imienia Bartosza Głowackiego w Opatowie

Mateusz Gumuła - uczeń klasy 2b, osiągnął najwyższą średnią ocen w szkole, 5,41 100 proc. frekwencja w ciągu 3 lat nauki, finalista Świętokrzyskiego Matematycznego Maratonu Maturalnego, poziom rozszerzony.

Michał Pater - uczeń klasy 3c, średnia ocen - 5,26.

Dominika Chmielewska - uczennica klasy 3b, średnia ocen - 5,24. Brała udział w Olimpiadzie Geograficznej na szczeblu okręgowym.

Sylwia Kubik - uczennica klasy 3a, średnia ocen 5,24. Brała udział w XVII edycji Ogólnopolskiego Konkursu Regionalnego „Bonum Publicum” o nagrodę Burmistrza Miasta Sandomierza im. A. Patkowskiego, finalistka etapu okręgowego Olimpiady Historycznej i XXII Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Prawie.

Adrian Szostak - uczeń klasy 3b, średnia ocen - 5,24, 100 proc. frekwencja w ciągu 3 lat nauki, finalista Świętokrzyskiego Matematycznego Maratonu Maturalnego, poziom rozszerzony.

Wojciech Baran - uczeń klasy 3b, średnia ocen 5,18, finalista Świętokrzyskiego Matematycznego Maratonu Maturalnego, poziom rozszerzony.

Jan Bilski - uczeń klasy 3b, średnia ocen 5,18.

Kamila Jarek - uczennica klasy 3b, średnia ocen 5,18, finalista Świętokrzyskiego Matematycznego Maratonu Maturalnego, poziom rozszerzony.

Agnieszka Krakowiak - uczennica klasy 3b, średnia ocen 5,18, finalista Świętokrzyskiego Matematycznego Maratonu Maturalnego, poziom rozszerzony.

Dawid Marcjan - uczeń klasy 3a, średnia ocen 5,18, finalista etapu centralnego XVI i XVII Olimpiady Znajomości Afryki oraz VI edycji Konkursu Historycznego - „Olimpiada Solidarności Dwie Dekady Historii”. Brał udział w quizie historycznym „Gramy dla Niepodległej”.

Beata Zybała - uczennica klasy 3b, średnia ocen 5,18, 100 proc. frekwencja w ciągu 3 lat nauki. Finalista Świętokrzyskiego Matematycznego Maratonu Matu-

ralnego, poziom rozszerzony.

Maciej Grześkiewicz - uczeń klasy 3b, średnia ocen 5,06, finalista Świętokrzyskiego Matematycznego Maratonu Maturalnego, poziom rozszerzony.

Maja Nowak - uczennica klasy 3a, średnia ocen 5,06. Brała udział w XVI i XVII edycji Ogólnopolskiego Konkursu Regionalnego „Bonum Publicum” o nagrodę Burmistrza Miasta Sandomierza im. A. Patkowskiego, zajęła II miejsce w wojewódzkim konkursie literackim „Wiatr w

żagle”. Brała udział w etapie okręgowym Olimpiady Literatury i Języka Polskiego i w konkursie literackim „Smartfon – moja miłość”.

Małgorzata Nowak - uczennica klasy 3a, średnia ocen 5,00, 100 proc. frekwencja w ciągu 3 lat nauki. Udział w Olimpiadzie Wiedzy Biblijnej (II etap), Olimpiadzie Historycznej (II etap) oraz w etapie wojewódzkim VI edycji Konkursu Historycznego „Olimpiada Solidarności. Dwie Dekady Historii”.

Mariusz Stadryniak - uczeń klasy 3a, średnia ocen 5,00. Zajął III miejsce w konkursie o krajach anglojęzycznych, udział w quizie historycznym „Gramy dla Niepodległej”, finalista IV Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Bezpieczeństwie i Obronności.

Joanna Masternak - uczennica klasy 3b, średnia ocen 4,89, finalista Świętokrzyskiego Matematycznego Maratonu Maturalnego, poziom rozszerzony.

Sebastian Czczot - uczeń klasy 3b, średnia ocen 4,88. Finalista Świętokrzyskiego Matematycznego Maratonu Maturalnego, poziom rozszerzony.

Anna Surma - uczennica klasy 3a, średnia ocen 4,82. Udział w konkursie recytatorskim z języka francuskiego, w przedsięwzięciach środowiskowych i promujących szkołę na polu wokalnym.

Marcin Wróblewski - uczeń klasy 3a, średnia ocen 4,75. Finalista IV Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Bezpieczeństwie i Obronności. Brał udział w quizie historycznym „Gramy dla Niepodległej”, konkursie „Start-up na 5-tkę”, etapie okręgowy Olimpiady Przedsiębiorczości, konkursie oratorskim, Złoty Absolwent 2020 r.

Karol Gardian - uczeń klasy 3b, średnia ocen 4,29. Finalista Świętokrzyskiego Matematycznego Maratonu Maturalnego, poziom rozszerzony.

Karol Czerwik - uczeń klasy 3c, I miejsce w Ogólnopolskim Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom”, etap okręgowy.

Emil Żyłowicz - uczeń klasy 3b, 100 proc. frekwencja w ciągu 3 lat nauki.

Egzaminy 2020

Egzamin ósmoklasisty w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz w szkołach dla dorosłych, w których nauka kończy się w semestrze wiosennym potrwa od 16 do 18 czerwca. Termin dodatkowy odbędzie się od 7 do 9 lipca. Wyniki egzaminu ósmoklasisty poznają do 31 lipca. Szkoły otrzymają również

Matury 2020 odbędą się w dniach od 8 do 29 czerwca. Planowany jest także dodatkowy egzamin dla tych uczniów, którzy nie mogli podejść do testu ze względów zdrowotnych. Termin dodatkowy egzaminu maturalnego jest zaplanowany od 8 do 14 lipca br. Wyniki egzaminu w terminie głównym i dodatkowym będą znane do 11 sierpnia br. Egzamin poprawkowy odbędzie się 8 września, a jego wyniki poznamy do 30 września.

Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie (Formuła 2012 i Formuła 2017) potrwa od 22 czerwca br. do 9 lipca. Natomiast egzamin zawodowy (Formuła 2019) zaplanowany jest od 17 do 28 sierpnia.

Trwa nabór do szkół ponadpodstawowych w Powiecie Opatowskim.

Szanowny ósmoklasisto!

Możesz zapoznać się z ofertą edukacyjną wszystkich trzech szkół bez wychodzenia z domu. Szczegóły na stronach internetowych placówek oraz mediach społecznościowych.

Dusza sportowca

Z Łopatna do Albertville. Rozmowa z Andrzejem Pietrzykiem

Wżyłach każdego kibica sportowego płynie duża dawka adrenaliny, której poziom wzrasta wraz z pierwszym gwizdkiem sędziego, kluczowym punktem, piłką na boisku, sygnałem startera bądź też wypuszczonego na trasę biegową reprezentanta Polski, paraolimpijczyka.

Człowiek ze stali

Andrzej Pietrzyk z Łopatna (gmina Iwaniska, powiat opatowski), to brązowy medalista w narciarstwie w biegu na 5 kilometrów na Igrzyskach Paraolimpijskich w Tignes – Albertville 1992 r., brązowy medalista w sztafecie 4x5 kilometrów. Urodził się 18 stycznia 1958 roku w Łopatnie koło Opatowa, województwo świętokrzyskie. Był zawodnikiem Klubu Sportowego START w Nowym Sączu, absolwentem Policealnego Studium Ekonomicznego w Krakowie.

Sport w życiu pana Andrzeja pojawił się w szko-

le średniej. - Zaczęło się od biegów przełajowych, krótkich dystansów, pierwszych zawodów – wspomina. - Sport od zawsze był tym, co chciałem robić.

Podczas trwającej 20 lat kariery sportowej pan Andrzej był 5-krotnym uczestnikiem igrzysk, mistrzostw świata oraz Europy, 11 razy brał udział w Biegu Piastów, który odbywa się od 1976 r. na polanie Jakuszyckiej i ma renomę wśród biegaczy z całego świata. Konkurując w nim ramię w ramię pełnosprawni oraz niepełnosprawni.

Olimpijski sen

Andrzej Pietrzyk na Igrzyskach Paraolimpijskich zadebiutował w 1984 r. (Innsbruck w Austrii), gdzie zajął 4 miejsce w biegu na 20 kilometrów, 8 miejsce w biegu na 5 kilometrów oraz 5 w sztafecie 4x5 kilometrów (wspólnie z Marianem Damianem, Kazimierzem Suchockim, Krzysztofem Strusiem).

Cztery lata później również w Innsbrucku zajął 4 miejsce w biegu na 10 kilometrów oraz 20 kilometrów, 8 miejsce w sztafecie 4x5 kilometrów (razem z Kazimierzem Wyszowskim, Janem Kołodziejem, Marianem Damianem).

W 1992 r., w Tignes – Albertville, Andrzej Pietrzyk wziął udział w biegu na 5 kilometrów w swoich już trzecich Igrzyskach Paraolimpijskich. - Minąłem innych, widzieli tylko mój kombinezon – wspomina. - Biegłem po złoto. Czulem, że to ten bieg.

Ostatecznie bieg ukończył na 3 miejscu, zdobywając tym samym swój pierwszy olimpijski medal. - Jest to uczucie, którego nie da się opisać – opowiada z radością w głosie. - Do tej pory widzę trasę. Słyszę spikera.

Jednak w tych zawodach nie było to ostatnie podium dla naszego reprezentanta. Męska sztafeta w składzie: Marian Damian, Marcin Kos, Jan Kołodziej oraz Andrzej Pietrzyk w biegu 4x5 kilometrów stają na trzecim jego stopniu, zdobywając brąz.

Na V Igrzyskach Paraolimpijskich w Tignes-Albertville reprezentacja polski zajęła 10 miejsce w generalnej klasyfikacji medalowej, przywożąc do kraju 2 złote oraz 3 brązowe medale.

Na swoich czwartych igrzyskach w 1994 r. odbywających się w austriackim Lillehammer, Andrzej Pietrzyk, pseudonim Wawrzyk, zajął 8 miejsce w biegu na 5 kilometrów techniką klasyczną. Cztery lata później w Nagano (Japonia), poza koronną konkurencją, Andrzej Pietrzyk wystartował w biathlonie na 7,5 kilometra. - Było to nowe doświadczenie – przyznaje. - Podczas biegu organizm jest zmęczony. Trudno zachować koncentrację przy oddaniu strzału. Na zgrupowaniach w Jakuszyckach trenowaliśmy celność.

Mistrzostwa świata i Europy

Mistrzostwa Świata w Salen (Szwajcaria) w 1986 r. i znów sukcesy pana Andrzeja: 3 miejsce w biegu na 10 kilometrów, 4 miejsce w biegu na 20 kilometrów, 4 miejsce w sztafecie 4x5 kilometrów. W Hurdal – Norwegia, w 1989 r. zajął 4 miejsce w biegu na 20 kilometrów, 5 miejsce w biegu na 5 kilometrów, w Beyersborn – Niemcy, w 1993 r. – 5 miejsce w biegu na 20 kilometrów, 6 miejsce w biegu na 5 kilometrów. Z kolei Tobolsk – Rosja, 1997 r. to 4 miejsce w biathlonie.

Andrzej Pietrzyk jest uosobieniem energii, wytrwałości, konsekwencji, ciepła oraz niezwyklej skromności. Jego osiągnięcia są dowodem na to, możliwe jest realizowanie swoich planów i marzeń. Wymaga to jednak wielu poświęceń oraz odwagi, jaką trzeba się wykazać w wielu sytuacjach na arenie sportowej, ale również w życiu.

Obecnie prowadzi gospodarstwo rolne w Łopatnie. Jest działaczem społecznym, był sołtysem. Dbą o życie sportowe swojej rodzinnej miejscowości. Narty kocha najmocniej. Żałuje tylko, że w naszym regionie śniegu jest mało. - Kiedy widziałem pierwsze płatki śniegu już cieszyłem się na zgrupowanie – przyznaje.

Jest żonaty, ma trójkę dzieci. Narciarstwo pozostanie w jego duszy do końca życia.

Zapytany o słowo do naszej młodzieży powiedział: - Czasy, w których czynnie uprawiałem sport, były inne. Nie było dla młodzieży tylu możliwości rozwoju zainteresowań. Dzisiaj jest pełna cyfryzacja, fascynacja nowinkami techniki. To zrozumiałe. Jednak warto czasem od tego odpuścić, aby nie zapomnieć o człowieku.

/JD/

Bieg Piastów

Międzynarodowa impreza narciarska odbywająca się na Polanie Jakuszyckiej w Szklarskiej Porębie od 1976 r. Odbywa się corocznie, przeważnie w pierwszy marcowy weekend. Od 2014 r. bieg wydłużony został do 9-dniowej imprezy nazywanej Festiwalem Narciarstwa Biegowego.

Paraolimpijczycy

Reprezentacja Polski na Igrzyskach Paraolimpijskich zadebiutowała w 1976 r. Zawody odbywały się w Szwedzkim Örnköldsvik. Do Szwecji wyjechało siedmioro Polaków. Niestety żadnemu z naszych reprezentantów nie udało się stanąć na podium. Zmieniało się to w kolejnych latach. Zimowe Igrzyska Paraolimpijskie odbywają się co 4 lata. Z wyjątkiem 1992 oraz 1994, gdy Igrzyska odbyły się kolejno w Albertville (Francja) i Lillehammer (Norwegia). Najbardziej utytułowanym polskim paraolimpijczykiem pozostaje Marcin Kos, który w pięciu zimowych startach na podium wskakiwał siedmiokrotnie. Za jego sprawą aż czterokrotnie mogliśmy wysłuchać podczas igrzysk Mazurka Dąbrowskiego.

Stare książki w starej stodole

Jesteśmy w Rzuchowie, w dawnej stodole, która jest obecnie wspaniałym pomieszczeniem dla prezentacji książek. Tu odbywają się koncerty, muzyczne, teatralne w dawnej stodole. W środowisku wiejskim, gdzieś na uboczu świata, bije serce naszej kultury.

Skąd pomysł

- Jak wpadłem na pomysł zorganizowania w stodole biblioteki, domu spokojnej książki? - Powodów było kilka, po pierwsze lubimy książki z zoną, zawsze chcieliśmy mieć duży księgozbiór - mówi Piotr Kogut, właściciel Domu Spokojnej Książki. - To się udało, bo mamy. Po drugie, gdy kupowaliśmy mieszkanie w Ostrowcu, okazało, że sprzedawca zostawił wszystkie swoje książki, pewnie po swoich rodzicach. Nie bardzo wiedzieliśmy, co z nimi zrobić. Pojawił się pomysł, by stworzyć miejsce dla książek niechcianych, porzucanych, wyrzucanych.

Okazało się, że to był strzał w dziesiątkę. Jest bardzo dużo ludzi, którzy mają nadmiar książek i którzy nie wiedzą, co z nimi zrobić. Jesteśmy dla nich taką ostatnią deską ratunku. To są najczęściej miłośnicy książek, nie wchodzi w grę wyrzucenie, spalanie, nie chcą, by książki gdzieś się zniszczyły, więc to miejsce jest dla nich idealne.

Tych pierwszych książek było kilkadziesiąt, tematyka bardzo różna, typowe książki z lat 60, 70., które często bywały w domach inteligenckich. To przede wszystkim klasyka, Sienkiewicz, Mickiewicz, Żeromski. Tego jest bardzo dużo, gdy książki przestają być lekturami, tracą swego czytelnika, bezlitośnie wyrzucane są z półek.

Trafiło do nas bardzo dużo książek, które ja bardzo lubię: Mistrz i Małgorzata, Blaszany bębenek, książki Tolkiena, Rok 84 Orwella, Lot nad kukułczym gniazdem, ostatnio otrzymaliśmy Księgi Jakubowe Olgi Tokarczuk, tuż przed przyznaniem jej Nobla. Trafiły na „Półkę prezesa”, bo jest taka specjalna w bibliotece.

Żona prezesa postanowiła nie robić swojej półki, ale ma swoje ulubione książki i je czyta. Mamy za to półkę z książkami dla dzieci, z mnóstwem bajek. Najcenniejsza książka, najstarsza pochodzi z lat 90. wieku XIX. To książka o mineralogii. Miałem książkę z 1919 r., pokazywałem ją grupom jako książkę stuletnią.

Obecnie przyjmujemy wszystkie książki, bez różnicowania na tematykę, ich stan. To są poradniki różnego rodzaju, książki kucharskie, słowniki, szeroko rozumiana beletrystyka. Zdarzają się nam książki obcojęzyczne, są takie, które trafiają przypadkowo i celowo. Dostaliśmy, na przykład, książki z Islandii, nawiązała z nami kontakt mieszkająca tam grupa Polaków. Postanowili zrobić małą bibliotekę dla dzieci w tamtejszej szkole. Wysłaliśmy tam te książki i w podziękowaniu otrzymaliśmy książki islandzkie.

Jak znaleźli to miejsce

- Szukaliśmy takiego miejsca, w którym moglibyśmy robić różnego rodzaju warsztaty. Oboje z żoną zajmujemy się recytacją, teatrem. Chcieliśmy zająć się warsztatami dla młodzieży, stodoła wydawała nam się bardzo dobrym rozwiązaniem. Gdy spojrzaliśmy na ścianę szczytową, wysoko, to pomyślałem sobie, gdyby ją zappełnić książkami byłoby to monumentalne i imponujące. I rzeczywiście tak to wygląda.

Z czasem wyremontujemy budynek mieszkalny, który jest przed stodołą i tu zamieszkamy.

- Jak przebiegały prace nad przystosowaniem stodoły do niewielkiego centrum kultury w środku wsi? Regały są wykonane z autentycznych regałów bibliotecznych. Sporo bibliotek jest likwidowanych w Polsce i one się ich pozbywają.

I regały są postawione jeden na drugim i stanowią ten jeden ogromny, 6-metrowej wysokości regał. Jesteśmy przygotowani na każdą ewentualność, mamy prysznic, ubikację, kuchnię. Możemy tu urządzać różne imprezy. Chyba nie udało nam się tego ruszyć, gdyby nie dofinansowanie z funduszy szwajcarskich pod hasłem „Moja tradycja”. To był dla nas taki zastrzyk, który pomógł nam w zmianie wizerunku tego miejsca. Sporo zainwestowaliśmy tutaj własnych pieniędzy. Pojawiały się tutaj następne projekty, Cały czas trwa proces inwestycyjny.

Rozglądałem się za wyższym regałem w Polsce i do tej pory nie znalazłem tak wysokiego. Tu jest jednorodny regał, od podłogi do sufitu. Długości od najmniejszego półmetrowego do najdłuższego, niespełna siedmiometrowego. Dochodzą regały boczne, po drugiej stronie, na antresoli, które były dorobione przed miesiącem.

Nie wiadomo, ile woluminów liczy księgozbiór. Początkowo myślałem ambitnie, że będę je katalogował. Jednak tak szybko zaczęły przybywać, że zabrakło czasu do ich zapisywania. Pracujemy bowiem zawodowo, zajmujemy się projektami, dobudowywaniem następnych elementów, więc tego czasu brakowało. Przed rokiem próbowaliśmy policzyć bardzo szacunkowo, średnio na

jednej półce, przemnożyliśmy przez ilość półek. Wyszło nam około 15 tysięcy. Teraz myślę, że jest około 20 tysięcy. Ciągłe przybywa książek, ale zaczyna być problem z miejscem.

Kolejne pomysły

Mam kilka pomysłów. Jednym z nich jest wybudowanie domku z książek, potraktowanie ich jak cegły na ścianie. To już nie byłyby książki do czytania, spełniałyby rolę dekoracyjną. Trzeba mieć świadomość, że są takie książki, które już nie są czytane. Bardzo trudno znaleźć kogoś, kto chciałby je przeczytać. Książki wychodzą z mody, są nieaktualne, zwłaszcza te z informatyki wydawane przed kilku lat.

Drugi pomysł przyśnił się mojemu ojcu. Za oknem jest ściana lasu, na tle tej ściany przyśnił mi się duże szklane prostopadłości wypełnione książkami. To mogłby być wielowłtkowy pomnik, czasami stawia się pomniki książkom, ale najczęściej są betonowe, które udają książkę. Natomiast nie ma pomnika, który byłby wykonany z autentycznych książek. To taka myśl: książki są drukowane na papierze, który powstaje z drewna pochodzącego z lasu. To byłby naturalny powrót książek do lasu. Po drugie, książki dawniej trzymaliśmy w domu w szklanych gablotach. Te biblioteczki w peerelowskich mieszkaniach były często spotykane. To też byłby taki powrót do tego, co było kiedyś.

Obok regałów z książkami są stare urządzenia fisharmonia, radia, adaptory. - Lubimy stare rzeczy, mają swoją duszę.

/AN/

Na podstawie art. 8 ust. 1 i 6 w związku z art. 1 i 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. z 2016, poz. 703), oraz art. 104 i 107§ 1 i § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256)

p o s t a n a w i a m

ustalić, że nieruchomość oznaczona w ewidencji gruntów jako działki nr 88 o pow. 0,4900 ha, 366 o pow. 0,3700 ha, 453/1 o pow. 0,7100 ha, 36 o pow. 0,1300 ha, 55 o pow. 0,0200 ha, 89 o pow. 0,2400 ha, 114 o pow. 0,4300 ha, 162 o pow. 0,1700 ha, 221 o pow. 0,2200 ha, 222 o pow. 0,7400 ha, 243 o pow. 0,4000 ha, 244 o pow. 0,4000 ha, 319 o pow. 0,0600 ha, 389 o pow. 0,4300 ha, 413 o pow. 0,1300 ha, 417 o pow. 0,0500 ha, 520/2 o pow. 0,2485 ha, 611 o pow. 0,1900 ha, 444 o pow. 0,4000 ha, 86 o pow. 5,6100 ha, 264 o pow. 1,2700 ha, 369 o pow. 0,6400 ha, 473 o pow. 2,0800 ha, położone obręb Ciszycza Górna, gmina Tarłów stanowi mienie gromadzkie

U z a s a d n i e n i e

Wnioskiem z dnia 05.11.2019 r. Wójt Gminy Tarłów wystąpił do Starosty Opatowskiego o wydanie decyzji ustalającej, że działki nr 36, 55, 89, 114, 162, 221, 222, 243, 244, 319, 389, 413, 417, 520/2, 611, 88, 366, 453/1, 444, 86, 264, 369, 473 obręb Ciszycza Górna, gmina Tarłów stanowią mienie gromadzkie. Do wniosku załączono protokół z kwerendy w Archiwum Państwowym w Kielcach oraz pismo Archiwum Państwowego w Kielcach Oddziału w Sandomierzu znak: OS.6341.114.2018.AK, z dnia 16.01.2019 r.

Z protokołu z kwerendy w Archiwum Państwowym w Kielcach oraz opisanego powyżej pisma Archiwum Państwowego w Kielcach Oddziału w Sandomierzu wynika, że brak jest dokumentów i informacji nt. masy majątkowej określanej jako Wspólnota Wsi lub mienie gromadzkie dla nieruchomości położonych w obrębie Ciszycza Górna.

Przeprowadzone postępowanie wykazało, że zgodnie z zapisami ewidencji gruntów obrębu Ciszycza Górna, jako władającym na zasadzie posiadania samoistnego działkami nr 36, 55, 89, 114, 162, 221, 222, 243, 244, 319, 389, 413, 417, 520/2, 611, wpisany jest Skarb Państwa zaś Gminie Tarłów przypisane jest użytkowanie. Działki opisane powyżej sklasyfikowane są jako drogi. Również jako drogi sklasyfikowane są grunty działek oznaczonych nr 88, 366, 453/1, do których posiadanie samoistne przypisane jest Gminie Tarłów Do działki nr 444 jako posiadacza samoistnego przypisano Skarb Państwa, Gminie Tarłów przypisane jest użytkowanie. Działka figuruje jako grunty rolne zabudowane. Do działek nr 86, 264, 369, 473 władanie na zasadzie posiadania samoistnego przypisane ma Wspólnota Wsi. Grunty działki nr 86 sklasyfikowane są jako lasy oraz pastwiska trwałe, grunty działki nr 264 jako grunty rolne zabudowane, nieużytki i grunty rolne. Grunty działki nr 369 stanowią grunty rolne zabudowane, grunty zadrzewione i zakrzewione oraz zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy. Grunty działki nr 473 sklasyfikowane są jako grunty zadrzewione i zakrzewione, pastwiska trwałe i grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi.

Jak wynika z oględzin połączonych z rozprawą administracyjną przeprowadzonych w dniu 11.02.2020 r. działki objęte niniejszym postępowaniem zlokalizowane są na terenie całej wsi Ciszycza Górna. Działki nr 36, 55, 89, 114, 162, 221, 222, 243, 244, 319, 389, 413, 417, 520/2, 611, 88, 366, 453/1 już w latach 50. ubiegłego wieku funkcjonowały jako drogi. Stanowiły drogi dojazdowe do pól, domostw, łąk, lasów, szkoły, przedszkola, sklepu, Gromadzkiej Rady Narodowej w Ciszyczy Górnej, kaplicy, Ochotniczej Straży Pożarnej, urzędu pocztowego, spółdzielni mleczarskiej, młyna, szewca oraz miejscowości sąsiednich. W związku z powyższym z dróg tych korzystali mieszkańcy wsi Ciszycza Górna a także miejscowości sąsiednich. Początkowo drogi miały nawierzchnię gruntową, zaś mieszkańcy Ciszyczy Górnej w ramach szarwarku poprawiali nawierzchnię tych dróg, także odśnieżali utrzymując je w przejezdności. Na lata 90. datuje się pierwsze utwardzenie wykonane przez Gminę Tarłów kruszywem kamiennym. Przełomem lat 90. i 2000. Gmina wykonała pierwsze utwardzenie nawierzchnią bitumiczną. Następnie Gmina Tarłów sukcesywnie dokonywała kolejnych utwardzeń.

Na działce oznaczonej nr 264 zlokalizowane było wyrobisko kamienia, z którego mieszkańcy czerpali kamień na utwardzenia dróg, budowy budynków gospodarskich oraz zabudowań wiejskich tj. świetlica wiejska, którą mieszkańcy wsi wybudowali tu czynem społecznym w latach 50. ub. w. W świetlicy okresowo siedzibę miała Gromadzka Rada Narodowa, skup owoców i warzyw, była także kaplica, tu także odbywały się lekcje religii. Przy świetlicy wiejskiej była również remiza Ochotniczej Straży Pożarnej w Ciszyczy Górnej. Odbywały się tu także zabawy taneczne i zebrania wiejskie. W połowie lat 60. został tu wybudowany budynek sklepu. Na pozostałym terenie działki mieszkańcy wsi wypasali zwierzęta gospodarskie.

Działka nr 86 w latach 50. stanowiła las, który mieszkańcy Ciszyczy Górnej wycieli na potrzeby opałowe. Następnie w czynie społecznym uprawili ten grunt i zasadzili las. Na części niezależonej zlokalizowana jest piaskownia, z której mieszkańcy czerpali piach na budowy zabudowań gospodarskich.

Na działce nr 369 w latach 50. była piaskownia, z której mieszkańcy czerpali piach na budowy zabudowań gospodarskich i dróg. W I połowie lat 70. powstał tu Komisowy Punkt Sprzedaży Nawozów Sztucznych, który funkcjonował ok. 20 lat. Potem budynki popadały w ruinę.

Na działce oznaczonej nr 473 był duży zbiornik wody zasilany licznymi źródłami wodnymi. Mieszkańcy łowili tu ryby, poili zwierzęta, myli konie i sprzęty gospodarskie, moczyli len, kobiety prały, latem dzieci kąpały się, zaś zimą jeździli na łyżwach i grały w hokeja. Na pozostałym terenie działki mieszkańcy wypasali zwierzęta. Porządkowali także tereny zadrzewione i zakrzewione. Pozyskane w ten sposób drewno sprzedawali, a pozyskane środki przeznaczali na zarybienie stawu.

Na działce oznaczonej nr 444 w połowie lat 50. był skup buraków urządzony na placu wiejskim. W latach 70. powstało tu kółko rolnicze, które istniało przez około 20 lat.

Do chwili obecnej działki objęte przedmiotowym postępowaniem są ogólnie dostępne dla wszystkich mieszkańców. Z dokonanych ustaleń wynika zatem, że powyższy majątek służył celom publicznym, tak więc stanowił majątek gromadzki.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. Nr 28, poz. 169, z późn. zm.), starosta ustala, stosownie do przepisów art. 1 i 3, które nieruchomości stanowią wspólnotę gruntową bądź mienie gromadzkie. Jak przyjmuje się w orzecznictwie, decyzję wydaje się, biorąc pod uwagę stan nieruchomości istniejący w dacie wejścia w życie ustawy, tj. w dniu 5 lipca 1963 r. Z tego względu decyzja ma charakter deklaratoryjny, co oznacza, że rozstrzygnięcie wydane w trybie art. 8 ust. 1 poświadcza jedynie stan prawny nieruchomości istniejący w dniu wejścia w życie ustawy (por. wyroki NSA z dnia 22.09.1995 r. SA/Kr 2717/94, ONSA 4/96 poz. 157, NSA z dnia 20.09.1995 r. II SA/Łd 1281/95 nie publ.).

Mienie gromadzkie w rozumieniu art. 1 ust. 2 ustawy obejmuje nieruchomości rolne, leśne i obszary wodne, inne niż wspólnoty gruntowe wymienione w ust. 1, stanowiące mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów o zarządzie takim mieniem, jeżeli przed dniem wejścia w życie tej ustawy były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi.

Według definicji zawartej w § 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 listopada 1962 r. w sprawie zarządu mieniem gromadzkim oraz trybu jego zbywania (Dz.U. nr 64, poz. 303 z późn. zm.) za mienie gromadzkie rozumie się mienie, które do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 25 września 1954 r. o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych stanowiło majątek dawnych gromad jako majątek gromadzki, dobro gromady oraz inne prawa majątkowe. Przez dawne gromady należy zaś rozumieć gromady istniejące w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 25 września 1954 r. (§ 1 pkt 3). Sytuacja prawna mienia gromadzkiego uległa zasadniczej zmianie z chwilą wejścia w życie ustawy z dnia 25 września 1954 roku o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych (Dz.U. z 1954 r., Nr 43, poz. 191). Ustawa ta w miejsce dotychczasowych gmin i gromad utworzyła nowe gromady jako jednostki podziału administracyjnego wsi (art. 1), a gromadzkie rady narodowe stały się organami władzy państwowej w gromadach (art. 4). Mieszkańcom dotychczasowych gromad zagwarantowano nienaruszalność indywidualnie im przysługujących praw (art. 38). Na tle ww. ustawy wskazywano w doktrynie, że utworzenie gromad jako jednostek podziału administracyjnego wsi spowodowało, iż przestał w sensie prawnym istnieć dotychczasowy podmiot własności mienia gromadzkiego. Odpowiednikiem dawnej gromady stała się wieś, która nie miała osobowości prawnej, ani zakresu zadań publicznych, a zatem nie mogła stać się następczynią gromady w zakresie praw majątkowych. Właścicielami mienia nie stali się również mieszkańcy wsi, którzy nigdy przedtem nimi nie byli. Jednolicie przyjmowano, że po reformie z 1954 roku, pomimo braku wyraźnej deklaracji ustawowej, mienie gromadzkie stało się własnością Państwa. Poręczenie z art. 38 ustawy odnosiło się tylko do tej części mienia, które stanowiło majątek członków dawnej gromady, a nie majątek gromady jako osoby prawnej. Ustawa z dnia 25 stycznia 1958 r. o radach narodowych (Dz.U. z 1958r., Nr 5, poz. 16) nie wniosła do sytuacji prawnej mienia gromadzkiego żadnych zmian, a jedynie powierzyła zarząd tym majątkiem gromadzkim radom narodowym. CR 535/59, OSN 1961/III/73).

Ustawa ta przewidywała bowiem, że dotychczasowe mienie gromadzkie staje się mieniem gminnym i choć nie zawierała wyraźnego postanowienia, że mienie gromadzkie stało się mieniem państwowym, to mienie to traktowała jako własność Państwa, pozostającą w dyspozycji organów władzy państwowej - gromadzkich rad narodowych. Również w doktrynie i orzecznictwie dominował pogląd, iż mienie gromadzkie zarządzane przez gromadzkie rady narodowe stanowiło własność ogólnonarodową (szeroko na ten temat: Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 24.10.2001r., III CKN 430/00, OSNC 2002/9/111; zob. ponadto m.in. postanowienie SN z dnia 18.11.1966r. I CR 629/66, LexPolonica nr 356814; orzeczenie SN z dnia 26.03.1960r., I W świetle powyższego należy stwierdzić, że wskutek reformy z 1954 r. doszło do przejścia majątku (mienia) gromadzkiego na własność Państwa, a zasadę tę potwierdziły dalsze ustawowe unormowania, m.in. o radach narodowych. Zasadę powyższą należy zatem odnieść również do gruntów wydzielonych m.in. pod drogi przeznaczone do powszechnego użytkowania (zob. uchwała SN z dnia 27.06.1984r., III CZP 32/84, OSNCP 1985/1/13). W niniejszym stanie faktycznym w dokumentacji geodezyjnej wskazanej powyżej, potwierdza się przyjęta zasada, że mienie gromadzkie zarządzane było przez gromadzkie rady narodowe, dlatego przemawia to za faktem, że było do mienie dawnych gromad.

Ponadto dla ustalenia czy przedmiotowe nieruchomości stanowiły mienie gromadzkie na dzień 5 lipca 1963 r. niezbędne jest wykazanie, że do 1954 r. były one mieniem gromad mających osobowość prawną i

będących podmiotami praw i obowiązków, a nie będących jednostkami samorządu terytorialnego oraz przed 5 lipca 1963 r. były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi.

Wobec braku tytułu nabycia przez gromadę spornych nieruchomości oraz braku dokumentacji geodezyjnej określającej powierzchnię i przebieg granic w dacie przed 5.07.1963 r., organ celem ustalenia stanu faktycznego zobowiązany był do przeprowadzenia postępowania dowodowego, wykorzystując zgodnie z art. 75 k.p.a. dowody, które mogą przyczynić się do wyjaśnienia sprawy i nie są sprzeczne z prawem. Do takich środków dowodowych powołany wyżej przepis zalicza m.in. dokumenty, zeznania świadków, opinie biegłych oraz oględziny. Zeznania świadków i stron postępowania, co do przebiegu i granic, w sposób nie budzący wątpliwości potwierdzają na datę 5.07.1963 r. istnienie przedmiotowych gruntów jako ogólnodostępnych i służących mieszkańcom wsi i właścicielom przyległych do nich pól. Brak dokumentacji dotyczącej okresu przed ww. datą nie może przekreślać ustawowej kompetencji starosty do uznania konkretnych nieruchomości za mienie gromadzkie, w sytuacji gdy fakt, że stanowią one takie mienie można wykazać innymi środkami.

Jednocześnie podnieść należy, że w istniejącym porządku prawnym, wydanie przez starostę decyzji w trybie art. 8 ust. 1 ustawy, nie pozbawia stron możliwości dochodzenia swych praw w postępowaniu cywilnym, w razie sporów własnościowych.

Biorąc powyższe pod uwagę należało orzec jak w sentencji decyzji.

P o u c z e n i e

Od decyzji niniejszej służy stronom prawo wniesienia odwołania do Wojewody Świętokrzyskiego w Kielcach za pośrednictwem Starosty Opatowskiego w terminie 14 dni od daty wywieśnięcia na tablicy ogłoszeń. Zgodnie z art. 127a Kpa w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec Starosty Opatowskiego. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna. W przypadku złożenia przez stronę oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do odwołania od decyzji stronie nie przysługuje prawo do odwołania się ani złożenia skargi do sądu administracyjnego.

Nie jest możliwe skuteczne cofnięcie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania.

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Tarłów.
2. Urząd Gminy Tarłów

(celem zamieszczenia na okres 14 dni na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, po tym czasie prosimy o przesłanie informacji o okresie wywieszenia).

3. Sołtys wsi Ciszycza Górna (celem wywieszenia na tablicy ogłoszeń na okres 14 dni, po tym czasie prosimy o przesłanie informacji o okresie wywieszenia).
4. Wieloosobowe stanowisko ds. ewidencji gruntów i budynków

w/m.

5. A/a + tablica ogłoszeń + Biuletyn Informacji Publicznej

Wszyscy jesteśmy teraz przed wielkim testem społecznej odpowiedzialności. Lekarze, pielęgniarki, farmaceuci, policja, wojsko i wiele innych zawodów każdego dnia zdają najtrudniejszy egzamin w życiu. Jednakże pomoc Honorowych Dawców Krwi jest niezastąpiona.

To czas mądrych wyborów i decyzji. Dlatego oddaj krew i przyłącz się do tych, którzy w tym trudnym czasie pozostają na służbie człowiekowi.

Zgłoś się do Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Kielcach

Terenowa działalność pracowników Senior+

W czasie zamknięcia Dziennych Domów i klubów Seniora pracownicy placówek nie pozwolili aby ich podopieczni czuli się osamotnieni. Kierownik Dziennego Domu „Senior +” w Opatowie Iwona Nowakowska, Dziennego Domu „Senior+” w Nieskurzowie Aneta Zając oraz kierownik Klubu „Senior+” w Ożarowie Agnieszka Rolecka – Kwaśniak podjęły niezwykle inicjatywę dzięki której podopieczni mogli poczuć się wyjątkowo.

Jednoślady na drogach

Dłuższe i cieplejsze dni sprawiły, że na drogach jest więcej niechronionych uczestników ruchu drogowego, w szczególności motocyklistów. Dochodzi niestety do większej liczby zdarzeń drogowych z udziałem jednośladów. W zderzeniu z innym pojazdem ich użytkownicy narażeni są na znaczne niebezpieczeństwo utraty zdrowia, a nawet życia.

Motocyklisto, dostosuj prędkość

Rosnąca od kilku lat liczba jednośladów na polskich drogach wpływa również na wzrost liczby wypadków drogowych z udziałem użytkowników tych pojazdów. Skutki wypadku na motocyklu są poważniejsze niż wypadku samochodowego. Kierujący jednośladem nie jest chroniony karoserią pojazdu, pasami bezpieczeństwa czy poduszką powietrzną. Jedyną ochroną ciała motocyklisty, podczas upadku czy zderzenia z innym pojazdem, przeszkodą, może być odzież motocyklowa, tj. kurtka ochronna, właściwe buty, odpowiednie rękawice oraz kask.

Najczęstsze przyczyny wypadków spowodowanych przez motocyklistów, to niedostosowanie prędkości do warunków ruchu, nieprawidłowe wyprzedzanie i niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami. Warto też pamiętać, że motocyklista jest mniej widoczny dla pozostałych kierowców. Omijając czy wyprzedzając inny pojazd z dużą prędkością naraża przede wszystkim własne życie i zdrowie, gdyż kierujący pojazdami mogą go nie widzieć. Sprawne i czyste światła, odbłaskowe szelki motocyklowe lub kamizelka poprawiają widoczność motocyklisty w dzień i w nocy.

Motocyklisto, dostosuj prędkość do warunków na drodze, przestrzegaj przepisów ruchu drogowego, weź pod uwagę również takie czynniki, jak umiejętność i doświadczenie w kierowaniu pojazdem, stres, zmęczenie, rutynę, ciągłą trasę. Motocyklisto, czy warto tracić życie z powodu nadmiernej prędkości, brawury, ryzykownych zachowań? Na pewno NIE! Myśl, zdejmij rękę z gazu i żyj!

Prawa i obowiązki rowerzysty.

Z każdym rokiem przybywa osób, które coraz chętniej zamieniają samochód, autobus komunikacji publicznej na rower. Wszyscy, niezależnie ile mają lat i jakim rowerem jeżdżą, mają takie same prawa i obowiązki na drodze, które wynikają z przepisów. Kierujący rowerem jest obowiązany korzystać z drogi lub pasa ruchu dla rowerów. Droga dla rowerów oznakowana jest znakiem nakazu (C-13). Jeśli rowerzysta porusza się po drodze dla rowerów i pieszych powinien zachować szczególną ostrożność i ustąpić miejsca pieszym. Dziecko do lat 7 może być przewożone na rowerze pod warunkiem umieszczenia go na dodatkowym siodełku. Kierującemu rowerem zabrania się cze-

piania się pojazdów i jazdy obok innego roweru, chyba że tą jazdą nie utrudni poruszania się innym uczestnikom ruchu.

Rowerzysta może korzystać z chodnika lub drogi dla pieszych, gdy opiekuje się on osobą do lat 10, która również jedzie rowerem. Poza tym, gdy chodnik ma szerokość większą niż dwa metry, a ruch pojazdów jest dozwolony z prędkością wyższą niż 50 km/h, również możemy jechać po chodniku. Może też z niego korzystać, gdy są niekorzystne warunki atmosferyczne – śnieg, silny wiatr, ulewa, gęsta mgła. Rowerzysta poruszając się po chodniku jest zobowiązany jechać powoli, zachować szczególną ostrożność i ustępować miejsca pieszym.

Przejeżdżając przez przejazd rowerowy, mamy co prawda pierwszeństwo przed pojazdami, ale nie zwalnia nas to z konieczności zachowania szczególnej ostrożności w tych miejscach i zmniejszenia prędkości. Nie przejeżdżamy po przejściu dla pieszych. Należy zejść z roweru i przeprowadzenia go na drugą stronę. Jeśli tego nie zrobimy grozi nam mandat karny w wysokości 100 zł.

Nie zapominajmy o wszelkich elementach poprawiających nasze bezpieczeństwo. Najważniejszym z nich jest kask, który odpowiednio dobrany chroni naszą głowę przed uderzeniem o twarde podłoże. Rower, którym poruszamy się po drogach powinien być wyposażony w światła – białe i czerwone, przynajmniej jeden sprawny hamulec i dzwonek lub inny sygnał ostrzegawczy.

Fot. podkom. Agata Frejlich

WZochcinku powstanie zagroda pszczelarska. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach ogłosił wyniki konkursu „Pszczeli świat - baza edukacji ekologicznej”. Dotacja w kwocie 200 tys. zł stanowi 100 proc. wartości zadania.

W ramach projektu powstanie ścieżka edukacyjna pokazująca różne systemy uli oraz życie w nich rodzin pszczelich, obok zagroda pszczelarza i mi-

Pszczeli świat w Zochcinku

niskansen. Będą odbywały się tu warsztaty dla dzieci i młodzieży, między innymi produkcja miodu oraz innych wyrobów, jak świece woskowe, kit pszczeli itp. Dla relaksu i zdrowia znajdą się domki do apiterapii. Uczniowie klas rolniczych będą odbywali praktyki w pasiece. To kolejny pomysł Powiatu Opatowskiego na upowszechnianie zdrowego stylu życia, ochrony przyrody, tradycji i popularyzacji pszczelarstwa, atrakcję turystyczną.

Realizacja zadania zakłada rozwijanie wiedzy ekologicznej na temat pszczół i roślin miododajnych poprzez spotkania z dziećmi, młodzieżą, osobami dorosłymi oraz seniorami. Prezentowane będą różne systemy pszczelich uli: warszawski zwykły, warszawski poszerzany, wielkopolski, dąbki czy ostrowski. Kolejnym elementem będzie altana pod nazwą „Dom pszczelarza”, pełniące zadanie minimumu pszczelarstwa. Znajdą się

w niej podstawowe narzędzia do pracy w pasiece, informacje, do czego służą i jak prawidłowo ich używać, a także kompletny strój pszczelarza. W domkach do apiterapii przedstawiona zostanie metoda leczenia różnego rodzaju dolegliwości z pomocą produktów pszczelich, miodu, ale także propolisu, pyłku kwiatowego, mleczka pszczelego, pierzgi, a nawet jadu pszczelego.

W bazie edukacji ekologicznej znajdą się tablice edukacyjne dotyczące pszczół i roślin miododajnych. To wszystko uświadomi zwiedzającym, jak duże bogactwo przyrody otacza każdego człowieka w codziennym życiu, rozwinię wśród dzieci i młodzieży wiedzę dotyczącą pszczół. Zadaniem pszczelarskiej zagrody będzie także upowszechnianie wiedzy na temat prawidłowej uprawy roślin z uwzględnieniem cyklu życia pszczół tak, by wyeliminować stosowania zabiegów chemicznych w czasie zbierania nektaru, pyłku przez pszczoły.

Zwierzęcy terapeuci

Specjalny Ośrodek Szkolno -Wychowawczy Centrum Autyzmu i Całościowych Zaburzeń Rozwojowych w Niemienicach postanowił wzbogacić ofertę edukacyjną o terapię z udziałem zwierząt.

W połowie marca, dzięki wspaniałym ludziom z Krakowskiego Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami, którzy jako jedyni odpowiedzieli na apel o przekazanie konia do terapii z dziećmi, pojawił się wspaniały koń rasy huculskiej, Wigor. Od nowego roku szkolnego będą prowadzone dla wychowanków zajęcia z hipoterapii, która jest jedną z metod rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

To wyjątkowa i niepowtarzalna metoda usprawniania dzięki obecności konia, współterapeuty. Koń i jego ruch dają zupełnie nowe i niespotykane w innych metodach terapeutycznych możliwości. Stan dzieci poprawia się podczas jazdy konnej i kontaktu ze

zwierzęciem. Dla wielu dzieci nawiązanie uczuciowej więzi z koniem wspomaga rozwój samodzielności i wzmacnia poczucie własnej wartości. Hipoterapia najczęściej jest wykorzystywana w usprawnianiu dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym, wadami postawy, niepełnosprawnością intelektualną, uszkodzeniami analizatorów (wzroku, słuchu), niedowładem kończyn, zespołem Downa, autyzmem, zaburzeniami zachowania, nadpobudliwością, zachowaniami agresywnymi, zamknięciem się w sobie oraz stanami nerwicowymi.

Hipoterapia, rekreacja jazdą konną i jazda konna, jako sport dla osób niepełnosprawnych może być wykonywana tylko za zgodą lekarza, który zaświadcza o braku przeciwwskazań do tego rodzaju terapii lub aktywności ruchowej osoby niepełnosprawnej.

Inną formą terapii z udziałem zwierząt jest onoterapia, gdzie zwierzęciem towarzyszącym człowiekowi jest osioł. W przypadku Niemienic jest to sympatyczny Dyzio. Pomimo naturalnych podobieństw do konia, osioł ma cechy, które szczególnie predestynują go do pracy z dziećmi. Jest mniejszy od konia, nie wzbudza więc lęku u dzieci w początkowych kontaktach, szczególnie u tych najmłodszych. Łatwiej można go przytulić i objąć, jest bardziej wrażliwy, wierny, towarzyski i ciekawy.

W opiekę nad zwierzętami zaangażowani są nie tylko pracownicy szkoły, ale też starostowie, rodzice i anonimowi darczyńcy. Opieką weterynaryjną otoczył naszych pupili Maciej Wolański. Pracownicy ośrodka dziękują za każdą okazaną dobroć i serce.

Małgorzata Spychaj

Samorząd aktywny dla niepełnosprawnych

Zarząd Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyjął dokument pn. Kierunki działań oraz warunki brzegowe obowiązujące realizatorów pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w 2020 r.

Moduł I przewiduje likwidację barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym bariery transportowej, barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym, poruszaniu się. Przewiduje także pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecko przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką). Jest ona adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka.

Moduł II umożliwia pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym i jest adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem

niepełnosprawności, które pobierają naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej, lub kolegium, a także do osób mających przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.

W zależności od ilości złożonych wniosków dofinansowanie przydzielane jest proporcjonalnie. W przypadku Modułu I wnioski przyjmowane są do 31 sierpnia br., Modułu II – do 10 października br. (dla wniosków dotyczących roku akademickiego 2019/2020). Wnioski o dofinansowanie można składać w formie elektronicznej w systemie SOW (<https://sow.pfron.org.pl/>) już od 1 marca 2020 r. - Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji – mówi kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opatowie, Katarzyna Ambryszewska.

Więcej informacji dotyczących pilotażowego programu dla osób niepełnosprawnych pn. „Aktywny samorząd” można uzyskać w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opatowie, ul. H. Sienkiewicza 17 oraz pod numerem tel. 797 994 717, a także na stronie www.opatow.naszepcpr.pl

Osoby zainteresowane wsparciem zapraszamy do

Powiatowy Rzecznik Praw Konsumenta w Opatowie, Szymon Heba informuje, że w

czasie stanu epidemii wykonywanie jego obowiązków jest nieco utrudnione. – Bardzo ważnym aspektem mojej pracy jest bezpośredni kontakt z osobą potrzebującą porady. W obecnym czasie ze względów bezpieczeństwa jesteśmy ograniczeni to telefonu oraz pracy online – mówi.

Zakupy przez Internet

Konsumenci już przed epidemią bardzo często korzystali z możliwości zakupu przez Internet. Jest to bardzo wygodna i komfortowa forma. Obecnie tak naprawdę stała się pewnym wymogiem, bo najważniejsze jest bezpieczeństwo zdrowotne. Jednak zakupy przez Internet nie zawsze są bezpieczne.

Bardzo często nie wiemy, gdzie i u kogo robimy zakupy. Jesteśmy ograniczeni tylko do monitora. Trudno jest nam wyłapać oszusta. Technologia się rozwija, co za tym idzie przybywa sposobów i możliwości oszustw.

Oszustwa loteryjne

Oszuści wysyłają maila do określonego internauty z informacją, iż został on zwycięzcą danej loterii i zyskał nagrodę pieniężną.

Podają jednak warunek otrzymania nagrody. Trzeba wpłacić określoną kwotę na podane konto. Oszuści działają w bardzo perfidny sposób i nierzadko podają się za firmę loteryjną, która rzeczywiście istnieje. Należy zatem bacznie przyglądać się nadchodzącym e-mailom. Jeśli nawet w przesłanej wiadomości pojawi się adres rzeczywistej firmy, nie znaczy to, że z tego adresu informacja została wysłana. Dodatkowo warto zawsze kierować się zdrowym rozsądkiem i pamiętać, że cuda zdarzają się naprawdę rzadko. Jeśli zatem nie brałmy udziału w jakiejś loterii, to raczej niemożliwe jest, że wygramy w niej cokolwiek.

Powiatowy Rzecznik Konsumentów: Szymon Heba

ul. H. Sienkiewicza 17

27-500 Opatów, I piętro pokój 101, tel. 797 994 742

Zagadka fotograficzna

Co to za miejsce ?

Odpowiedzi na zagadkę prosimy
przesyłać na adres:
promocja@opatow.pl

Tradycje kulinarne

Nutella śliwkowa

2 kg śliwek węgerek

2 czekolady gorzkie

5 dkg kakao

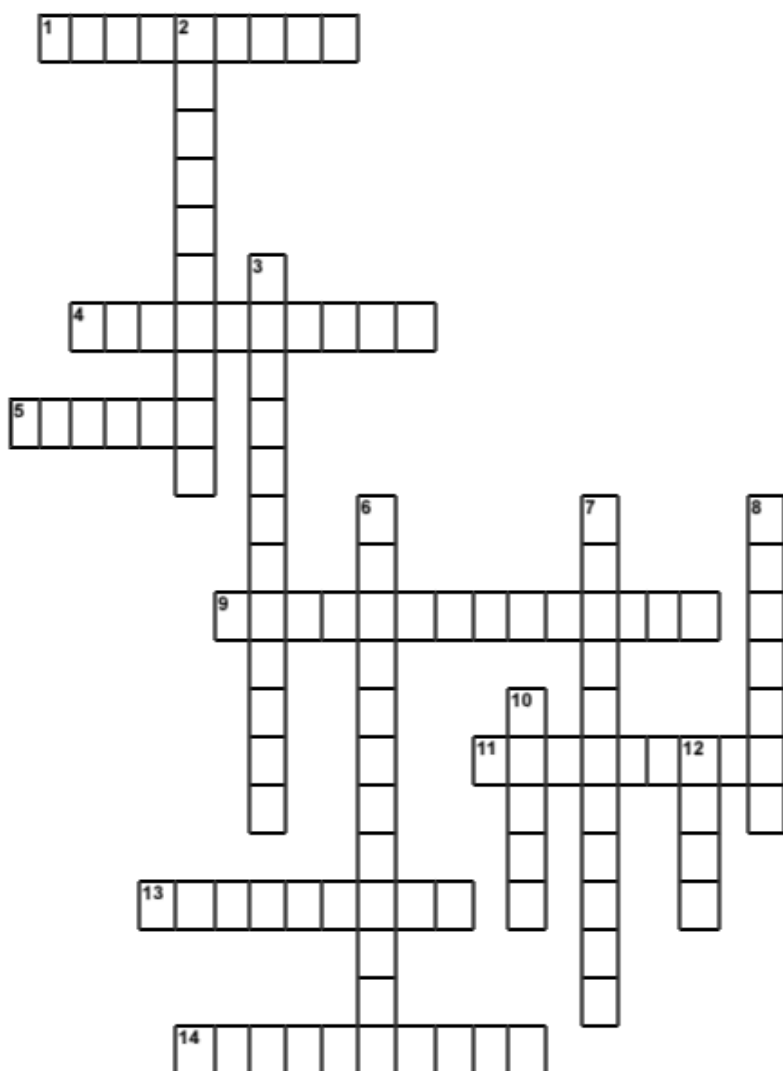
15-30 dkg kakao Puchatek

75 dkg cukru

opcjonalnie zmielone orzechy

Śliwki przekręcić przez maszynkę. Smażyć ok godzinę, dodać cukier i smażyć 15-20 minut. Następnie dodać połamane czekolady i kakao ciągle mieszając. Można dodać zmielone orzechy. Gorące wkładać do słoików.

KGW Brzezie

Poziomo:

1. Pojazd kołowy, w którym wszystkie koła (zazwyczaj tylko dwa) są ustawione w jednej linii to...
4. Terapia pszczołami
5. Żółci się na polach powiatu opatowskiego
9. Opatów położony jest na wyżynie ...
11. Opatowskie ... Pełniły rolę magazynów kupieckich, gdyż Opatów położony był na skrzyżowaniu wielkich szlaków handlowych
13. Gałąź przemysłu dominująca w powiecie opatowskim
14. Brama. Niegdyś część systemu obronnego Opatowa. Dziś jeden z zabytków miasta

Pionowo:

2. Dziedzina medycyny zajmująca się budową, czynnościami, rozpoznawaniem schorzeń i leczeniem oczu
3. Kalendarz, który był oparciem przy budowie Krzyżtoporu
6. Działanie mające na celu zapobieganiu chorobom
7. Coroczny bieg narciarski nazywany biegiem Piastów odbywa się w ...
8. Święty. Patron strażaków
10. Pseudonim z lat młodości Karola Wojtyły – Św. Jana Pawła II
12. Słodki produkt spożywczy, w warunkach naturalnych wytwarzany głównie przez pszczoły